

PROGRAM PROFILAKTYKI PRZEDSZKOLA

„PRZYSTAŃ ELFÓW” W ZĄBKACH

NA ROK SZKOLNY 2016/2017

1. WSTĘP

Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa dzieciom stanowi podstawowe zadanie, przed którym stoją nauczyciele i rodzice. W każdym działaniu podejmowanym w przedszkolu czy w domu, staramy się wyeliminować wszelkie zagrożenia i niebezpieczeństwa. Przedszkole troszczy się nie tylko o wychowanie dzieci, ale prowadzi również działania profilaktyczne, gdyż wychowanie i profilaktyka to procesy współlistniejące i uzupełniające się nawzajem. Profilaktyka to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. W medycynie sprowadza się do zapobiegania chorobom, propagowania zasad racjonalnego żywienia, hartowania organizmu, prawidłowego łączenia pracy wypoczynkiem oraz stwarzania warunków sprzyjających rozwojowi organizmu; w pedagogice – do zapobiegania powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw, błędów w uczeniu się lub wad postawy ciała; w pewnym znaczeniu, każde pożądane oddziaływanie pedagogiczne jest jednocześnie działaniem profilaktycznym, wytwarzając, bowiem jakieś wartościowe cechy, jednocześnie zapobiegamy powstawaniu lub utrwaleniu cech niepożądanych.

Wraz z rozwojem dziecka i jego samodzielności musimy coraz bardziej liczyć się z koniecznością wyposażenia go w umiejętność przewidywania zagrożeń, unikania ich, a jeśli już zaistnieją – w zdolność do radzenia sobie z trudną sytuacją.

2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Profilaktyka to proces wspierania dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi rozwojowi oraz eliminacja czynników zagrażających ich zdrowiu. Program edukacji zdrowotnej jest przeznaczony dla dzieci w wieku przedszkolnym. Ma on na celu tworzenie warunków do kształtowania postaw i wartości, ułatwienie dzieciom dokonywania wyborów, uświadomienie dzieciom zagrożeń jakie mogą wystąpić w domu lub przedszkolu, na ulicy oraz ograniczenie liczby niebezpiecznych wypadków z udziałem dzieci. Program przygotowuje wychowanków do tego, by

potrafiły współżyć z innymi, uczy zasad dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo oraz radzenia sobie z problemami i kryzysami. Zajmuje się również promowaniem i kształtowaniem zdrowego stylu życia.

Program profilaktyki przygotowuje dzieci do bycia samodzielnym, kreatywnym, pomysłowym oraz zdrowym młodym człowiekiem, a także pobudza w nim zamiłowanie do zdrowego trybu życia. Kształtuje u dzieci świadomość potrzeby dbania o zdrowie, a także o ekologię, oraz czynnikach zagrażających ich zdrowiu. Nauczyciele w przedszkolu realizując programy edukacyjne kształtują u dzieci prawidłową postawę, w dbanie o zdrowie własne, a także innych osób. Dzieci uczą się również podejmować własne decyzje i wybory, które są korzystne dla ich zdrowia.

Program profilaktyki zgodny jest z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:

1. Dbanie dzieci o bezpieczeństwo własne i innych.
2. Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.
3. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.
4. Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i unikaniu zagrożeń.
5. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.

Program ten realizowany jest przez cały rok szkolny przez wszystkie nauczycielki oddziałów przedszkolnych z pomocą specjalistów (np. psychologa) oraz zaproszonych gości (np. policjanta, strażaka, podróżnika). Realizacja programu wymaga wykorzystania różnorodnych środków dydaktycznych wspomagających proces rozwoju dziecka, zorganizowania wycieczek i wyjść poza teren przedszkola oraz wdrożenia wszystkich pracowników przedszkola do realizacji programu i współpracy z rodzicami.

Program profilaktyczny wskazuje dzieciom:

1. Jak uważnie słuchać.
2. Jak mówić „nie”.
3. Jak rozpoznawać zagrożenia.
4. Jak rozwiązywać konflikty.

5. Jak określać własne uczucia i o nich rozmawiać.
6. Jak prosić o pomoc.
7. Jak mówić to co chce się powiedzieć.
8. Jak pomagać innym.
9. Jak mówić przepraszam.
10. Jak radzić sobie z samotnością i odrzuceniem.
11. Jak nawiązywać i utrzymywać przyjaźnie.
12. Jak radzić sobie z prześladowaniem.
13. Jak adaptować się do nowych sytuacji.
14. Jak działać w przypadku pożaru – próbna ewakuacja z przedszkola

Cele ogólne:

- Kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju
- Tworzenie warunków do właściwej współpracy nauczycieli, rodziców, wychowanków
- Kształtowanie postaw i umiejętności prospołecznych
- Tworzenie warunków sprzyjających własnemu bezpieczeństwu
- Promocja zdrowego stylu życia
- Kształtowanie postaw i umiejętności niezbędnych do podejmowania właściwych wyborów życiowych

Cele szczegółowe:

- Wskazywanie właściwych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości i budowanie pozytywnego obrazu siebie
- Kształtowanie u dzieci świadomej i czynnej postawy w dążeniu do zachowania zdrowia
- Rozwijanie aktywności ruchowej
- Nabywanie przez dzieci właściwych nawyków higienicznych oraz żywieniowych
- Przestrzeganie zasad bezpiecznych zabaw ruchowych, poruszania się w grupie oraz na wycieczkach i spacerach
- Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów z rówieśnikami

- Świadome unikanie niebezpiecznych sytuacji i zagrożeń na drodze oraz wynikających z przypadkowych spotkań z nieznajomymi, spożywania lekarstw, nieznanych roślin, środków chemicznych, zabaw zapalkami oraz zbliżania się do zwierząt

3. ZŁOŻENIA PROGRAMU

Podstawowym warunkiem prawidłowej realizacji „Programu profilaktyki” jest znajomość psychofizycznej sylwetki dziecka w wieku przedszkolnym oraz świadomość znaczenia systematycznych oddziaływań w procesie kształtowania się właściwych i trwałych postaw.

Dziecko w wieku przedszkolnym charakteryzuje słaba spostrzegawczość, rozproszona i mimowolna uwaga, niski poziom myślenia przyczynowo-skutkowego, słaba orientacja przestrzenno-czasowa, skłonność do ryzykownych, nieprzemyślanych, żywiołowych decyzji. Mała sprawność w wyobrażaniu sobie możliwych skutków podejmowanych działań w połączeniu z niewielkim doświadczeniem życiowym i wąskim zasobem wypróbowanych technik radzenia sobie z różnego rodzaju problemami, stawia dzieci w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia znacznie częściej niż osoby dorosłe.

Wszystkie te cechy wskazują na kierunek oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych, na konieczność wyrobienia u dzieci określonych umiejętności, sprawności i nawyków niezbędnych w przygotowaniu do dalszego życia. Naszym zadaniem jest ukształtowanie takich postaw, które będą wiedziały, jak unikać, zapobiegać i możliwie sprawnie pokonywać niebezpieczeństwa.

4. METODY PRACY

W realizacji programu wykorzystuje się różnorodne metody, przede wszystkim aktywne, by umożliwić dzieciom aktywne doświadczenie i przeżywanie tego, co jest tematem zajęć. Wskazane jest odwoływanie się do różnych technik, dostosowanych do wieku dzieci, zainteresowania tematem, umiejętności radzenia sobie z przedstawionymi problemami i poziomu aktywności wychowanków.

Poniżej wymieniono najważniejsze metody, które są pochodną celów i zadań, jakie stawia się w profilaktyce i w całym procesie wychowania:

- Spotkania z interesującymi ludźmi
- Różne techniki plastyczne

- Konkursy
- Techniki twórczego myślenia
- Techniki przekazu audiowizualnego
- Drama

5. ZAGADNIENIA

Program profilaktyczny realizowany w placówce przedszkolnej odnosi się do wielu różnych zagadnień z dziedzin:

1. Kontakty z dorosłymi.
2. Bezpieczeństwo na drodze.
3. Bezpieczeństwo własne i innych na terenie przedszkola.
4. Zdrowy styl życia.
5. Agresja i przemoc.
6. „Gimnastyka buzi i języka” - profilaktyka logopedyczna.

KONTAKTY Z DOROSŁYMI

Bezpieczeństwo i zdrowie dziecka to jedno z podstawowych zadań, przed którymi stają rodzice i nauczyciele. W przypadku małych dzieci wszelkie działania służą eliminowaniu zagrożeń i niebezpieczeństw. Rozwój dziecka i jego samodzielność stawia przed nami nowe wymagania oraz konieczność wyposażania go w umiejętność przewidywania niebezpieczeństw i zagrożeń, unikania ich, a jeśli zaistnieją - w zdolność radzenia sobie z trudną sytuacją.

Dzieci w wieku przedszkolnym charakteryzuje niski zasób doświadczeń życiowych, a więc również niewielki zasób sprawdzonych technik radzenia sobie z problemami. Dzieci nie radzą sobie również z prezentowaniem postaw asertywnych w sytuacjach tego wymagających –

zazwyczaj są ufne, otwarte, towarzyskie. Wszystkie te czynniki powodują, że dzieci pozostają bezradne w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia oraz wobec pojawiających się problemów.

Przedszkole od najwcześniejszych lat powinno uczyć dzieci oceniać okoliczności i warunki niebezpieczeństw, uczyć jak unikać niebezpiecznych sytuacji lub jak z nich wybrnąć, kiedy już zaistnieją. Niezwykle ważnym jest również kształtowanie umiejętności mówienia "nie" oraz postaw ograniczonego zaufania wobec osób nieznanymi.

Cele szczegółowe:

- dostarczenie wiedzy o zagrożeniach,
- kształtowanie u dzieci umiejętności radzenia sobie w trudnej sytuacji,
- wyćwiczenie ważnej umiejętności skutecznego odmawiania (asertywność),
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa,
- nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć swoich i innych ludzi,
- kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, zwiększenie poczucia własnej wartości,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych,
- przestrzeganie zakazu wychodzenia z przedszkola z osobą nieznaną,
- przestrzeganie zakazu próbowania słodyczy otrzymanych od nieznanymi osób.

Zadania do realizacji:

1. Promowanie postaw asertywnych.
2. Poszerzenie wiedzy na temat praw dziecka.
3. Kształtowanie umiejętności życiowych.

Dziecko:

- wie, do kogo się zwrócić w trudnej sytuacji,
- potrafi być asertywny,
- umie troszczyć się o własne bezpieczeństwo,
- radzi sobie z przejawami złego zainteresowania ze strony dorosłych,
- zdaje sobie sprawę z zagrożeń,
- przestrzega zakazu przyjmowania słodyczy i innych rzeczy od osób obcych,
- potrafi rozróżnić, co jest dobre a co złe,

- potrafi powiedzieć „nie” w sytuacjach zagrożenia,
- umie szukać pomocy (zna numer telefonu na policję),
- potrafi rozmawiać z obcymi przez telefon i domofon, grzecznie i stanowczo odmawia wpuszczenia obcych do domu.

BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE

Zgodnie z Kodeksem Drogowym siedmioletnie dziecko staje się pełnoprawnym uczestnikiem ruchu drogowego (może się samodzielnie poruszać się po drogach). Obowiązek przygotowania dziecka do uczestnictwa w ruchu drogowym spoczywa na rodzicach, opiekunach i nauczycielach przedszkoli. Wiek przedszkolny jest najbardziej właściwy do wyrabiania u dzieci umiejętności, nawyków, koniecznych w późniejszym ich życiu. Jest to również dogodny moment rozpoczęcia edukacji drogowej, niezbędnej do bezpiecznego poruszania się po drogach.

Cele szczegółowe:

- wyposażenie dzieci w niezbędne umiejętności warunkujące umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- podjęcie współpracy ze służbami miejskimi w celu podniesienia bezpieczeństwa dzieci w drodze do przedszkola (bezpieczne i kulturalne uczestnictwo w ruchu drogowym),
- wdrażanie do właściwego zachowania się w ruchu drogowym,
- zapoznanie się z nazwami i znaczeniem znaków drogowych,
- kształtowanie umiejętności zwracania się do policjanta w trudnych sytuacjach,
- wdrażanie do zachowania szczególnej ostrożności w środkach lokomocji i na przystankach,
- doskonalenie umiejętności zapamiętywania numerów alarmowych.

Zadania do realizacji:

1. Policjant nasz przyjaciel.
2. Bezpieczne zachowanie na drodze (pory dnia i roku).
3. Jazda środkami lokomocji, kulturalne zachowanie się na przystankach.

4. Podstawowe zasady poruszania się po drogach.

5. Numery alarmowe.

Dziecko:

- zna swoją drogę do przedszkola,
- potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze,
- stosuje pięć zasad przechodzenia przez jezdnię,
- stosuje się do sygnalizacji świetlnej,
- zna wybrane znaki drogowe,
- wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach (policjant),
- zna zagrożenia wynikające ze złych warunków atmosferycznych w różnych porach roku,
- rozumie znaczenie i konieczność stosowania elementów odblaskowych,
- umie kulturalnie zachować się w środkach komunikacji publicznej,
- ustępuje miejsca osobom starszym i niepełnosprawnym,
- rozumie konieczność bezpiecznego zachowania się na przystankach,
- sprawnie i bezpiecznie wsiada i wysiada z autobusu,
- rozumie pojęcie „uczestnik ruchu drogowego”,
- zna i rozumie podstawowe przepisy ruchu drogowego,
- zna numery alarmowe,
- umie wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności.

BEZPIECZEŃSTWO WŁASNE I INNYCH NA TERENIE PRZEDSZKOLA.

Bezpieczeństwo odgrywa istotną rolę w życiu dziecka, zwłaszcza małego, w jego powolnym dochodzeniu do coraz to większej samodzielności i w uniezależnianiu się od otoczenia oraz osób dorosłych. Dziecko musi nauczyć się przewidywać i radzić sobie w sytuacjach zagrożenia poprzez właściwą ocenę niebezpieczeństwa. Pozostawiając dziecku możliwie dużo swobody, powinno się jak najwcześniej uświadomić mu różne zagrożenia, które mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu. To nie tylko wdrażanie go do przestrzegania zakazów i nakazów, ale przyzwyczajanie do „pewnych” ograniczeń jego wolności.

Cele szczegółowe:

- poznawanie zasad warunkujących bezpieczeństwo własne i innych na terenie przedszkola,
- przestrzeganie zakazu prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.

Zadania do realizacji:

1. Przestrzeganie przyjętych form zachowań.
2. Dbanie o własne zmysły i higienę układu nerwowego.
3. Dbanie o bezpieczeństwo własne i innych.

Dziecko:

- rozumie że zachowania typu: podstawianie nogi, spychanie z urządzeń, sypanie piaskiem w oczy itp. może zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych,
- sygnalizuje konieczność oddalenia się z miejsca zabaw czy zajęć,
- korzysta ze sprzętu i zabawek zgodnie z zasadami ich użytkowania,
- rozumie konieczność takiego poruszania się na terenie przedszkola, aby nie zagrażało to bezpieczeństwu innych (np. bieganie tylko w ogrodzie lub w zabawach organizowanych przez nauczycielkę),
- informuje nauczycielkę o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu, zarówno własnemu, jak i innych,
- przestrzega zakazu wkładania do nosa, uszu, gardła ciał obcych,
- potrafi porozumiewać się umiarkowanym tonem głosu,
- wie, jakie są funkcje poszczególnych narządów zmysłu,
- rozumie potrzebę odpoczynku i relaksu,
- bezpiecznie posługuje się przyborami np. nożyczkami, dziurkaczem,
- nie bawi się zapalkami, lekarstwami, środkami chemicznymi, urządzeniami elektrycznymi, znalezionymi odpadkami czy nieużytkami np. zbite szkło, brudne opakowania.

ZDROWY STYL ŻYCIA

Dzieciństwo jest tym okresem w życiu człowieka, w którym kształtują się jego postawy determinujące aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia i nawyki decydują o jego późniejszym stylu życia.

Zdrowy styl życia to dominacja właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu, do których zaliczamy: odpowiednią aktywność ruchową, racjonalne żywienie, utrzymanie czystości ciała i otoczenia, zachowanie bezpieczeństwa, utrzymywanie właściwych relacji między ludźmi, nieuleganie nałogom, radzenie sobie ze stresem, umiejętność czerpania radości z życia.

Promowanie zdrowego stylu życia warto rozpoczynać jak najwcześniej – już w przedszkolu i włączać w te działania również rodziców dzieci oraz instytucje działające na rzecz edukacji. Tylko przy ich udziale możliwe jest w pełni skuteczne oddziaływanie na dzieci oraz stwarzanie im okazji do gromadzenia doświadczeń i kształtowania prozdrowotnych wyborów. Ważne jest, by działania domu i przedszkola były ujednoczone w stosunku do dziecka. Budowanie „świadomości prozdrowotnej” poprzez edukację oznacza nie tylko wzbogacanie wiedzy, ale i odpowiedzialność za własne zdrowie

Pamiętajmy o tym, że dobry stan zdrowia dziecka warunkuje jego dobre samopoczucie, większą odporność organizmu oraz umożliwia mu systematyczne uczęszczanie do przedszkola, a także ułatwia zabawę i naukę.

Zadania do realizacji:

1. Higiena otoczenia.
2. Higiena osobista.
3. Kulturalne zachowanie się podczas posiłków oraz właściwe odżywianie.
4. Zapobieganie chorobom.
5. Aktywności ruchowa z profilaktyką wad postawy.

Dziecko:

- dba o własny wygląd,
- dba o wygląd otoczenia np. własna szuflada, półka w szatni, sala itd.,
- prawidłowo myje ręce i zęby, potrafi właściwie zachować się w łazience,
- samodzielnie korzysta z toalety,
- samodzielnie posługuje się chusteczką do nosa, grzebieniem,
- dba o czystość ciała i ubrania,
- prawidłowo posługuje się sztućcami,
- nie rozmawia z „pełną buzią”,
- dba o estetykę stołu podczas jedzenia,

- je zdrowe produkty: mleko i jego przetwory, ciemne pieczywo, warzywa, owoce,
- przewycięża niechęć do niektórych pokarmów i potraw,
- rozumie znaczenie umiaru w jedzeniu słodczy,
- ubiera się odpowiednio do pogody,
- bawi się i ćwiczy na dworze, chodzi na spacerzy i wycieczki,
- hartuje organizm, wie jak zapobiegać zmarznięciu i przegrzaniu,
- zna sposoby przeciwdziałania zarażeniu się chorobami: zasłania usta podczas kaszlu, nos podczas kichania,
- myje ręce po korzystaniu z toalety oraz przed posiłkami,
- myje owoce i warzywa przed jedzeniem,
- nie pije wody bezpośrednio z kranu
- nie zbiera nieznanyc owoców i roślin,
- wie, jak ważny dla zdrowia ludzi jest zawód lekarza (wycieczka do gabinetu lekarskiego),
- rozumie potrzebę kontrolowania i leczenia zębów (wycieczka do gabinetu stomatologicznego),
- rozumie potrzebę stosowania szczepień (prelekcja pielęgniarki w przedszkolu),
- zgłasza dorosłym dolegliwości odczuwane przeze siebie lub zauważone u innych,
- utrzymuje prawidłową postawę ciała,
- wykonuje ćwiczenia organizowane w przedszkolu (przeciwdziałające wadom postawy oraz przeciw płaskostopiu).

AGRESJA I PRZEMOC

Agresja jest problemem wielopłaszczyznowym. Dlatego też różne bywają akcje i reakcje agresywne. Trzeba poznać wczesne ich oznaki i przyczyny, poznać „głośne” i „ciche” formy agresji. Chcąc walczyć z agresją, musimy wiedzieć, że złość jest zdrowa, nie może ona jednak przybierać destrukcyjnego charakteru.

Co oznacza pojęcie „agresja w przedszkolu? To nic innego jak: kłótnie, sprzeczki, przewziska, obraźliwe słowa, ciągnięcie za włosy, prowokacja, popychanie, bicie, szczypanie, gryzienie, kopanie, zabieranie i niszczenie zabawek, wyśmiewanie, drwienie, dokuczanie. Agresja to również brak przyzwolenia na przyłączenie się do zabawy, wykluczenie kogoś z rozmowy, zabawy, zemsta, groźba, dręczenie, onieśmianie.

Musimy się dokładnie przyjrzeć, aby stwierdzić, że nie istnieje agresja bez przyczyny, z czystej złośliwości. Dziecko broni się, aby było jak najmniej ograniczone w swoim działaniu, broni się przed atakiem, broni przedmiotów i terytorium, broni pomysłów na zabawę oraz swoich planów, chce doświadczać i być samodzielne. Jest to naturalna potrzeba badania świata, potrzeba ruchu, ciekawości. W przypadku agresywnego zachowania mamy do czynienia ze zwróceniem na siebie uwagi, osiągnięcia wpływów i uznania oraz zmiany istniejących okoliczności.

Dzieci wiedzą dobrze, że w agresji musi być umiar. Już małe dzieci czują się w grupie silniejsze, są gotowe wystąpić przeciwko pojedynczym osobom: obrażać je, wykluczyć, atakować siłą grupy. Widząc takie działanie, musimy reagować natychmiast. Zwrócić uwagę poszczególnym osobom na ich działanie i jego skutki. Agresja zawsze przeszkadza; naturalnie najbardziej tym, których dotyczy, ale również innym dzieciom, którym uniemożliwia zabawę i inne zajęcia. Agresja to podniesiony głos, krzyk, wybuch złości, potok wyzwisk, rękoczyn. Rzadko kiedy można zignorować takie zachowania. Kierunek rozwoju oraz moment zakończenia zachowań agresywnych nie sposób przewidzieć, dlatego trzeba zareagować bezzwłocznie. Konieczne w przypadku agresji jest działanie natychmiastowe.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami oraz najbliższym środowiskiem a także umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu.
2. Korzystanie z pomocy oraz doradztwa nauczycielki w sytuacjach trudnych i konfliktowych.
3. Kształtowanie umiejętności przeproszenia kolegi za niewłaściwe zachowanie.
4. Uczenie się samodzielnego, kulturalnego rozwiązywania zaistniałych konfliktów zgodnie z ustalonymi normami postępowania i przestrzegania podstawowej zasady, że nie wolno nikogo krzywdzić.
5. Sprzeciwianie się przemocy fizycznej wobec siebie i innych dzieci ze strony rówieśników i dorosłych.
6. Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złemu traktowaniu fizycznemu

i psychicznemu ze strony innych.

Zadania do realizacji:

1. Kształtowanie podstawowych powinności moralnych np. życzliwości, tolerancji, sprawiedliwości, odpowiedzialności.
2. Tworzenie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta.
3. Rozwijanie umiejętności polubownego rozwiązania spraw konfliktowych i dochodzenie do kompromisu.
4. Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła.
5. Uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń.
6. Uświadomienie dzieciom swoich praw i obowiązków.

Dziecko:

- zna zasady zachowania się w przedszkolu,
- zna wybrane prawa dziecka,
- zna różne sposoby na pokonywanie złości,
- umie nazwać i odróżnić formy agresji,
- umie reagować na przejawy agresji,
- umie nazwać swoje uczucia,
- potrafi utożsamić się z inną osobą,
- potrafi wyrazić swoją opinię w sposób przyjazny.

„ GIMNASTYKA BUZI I JĘZYKA” - PROGRAM PROFILAKTYKI LOGOPEDYCZNEJ

W działalności placówek przedszkolnych, dużą wagę przywiązuje się do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka, a w tym również do rozwoju mowy. W rozwoju językowym dziecka niezmiernie ważnym jest oddziaływanie wielu czynników, w szczególności należy podkreślić tu wpływ środowiska rodzinnego, przedszkola i pracy logopedy.

Na całokształt rozwoju dziecka i jego powodzenia szkolne w dużej mierze wpływa mowa. Jest ona atutem w nawiązywaniu kontaktów społecznych, daje możliwość precyzyjnej komunikacji, stanowi narzędzie w zdobywaniu informacji, pozwala na wyrażanie własnych sądów, uczuć i upodobań.. Zdajemy sobie sprawę, jak przykre dla dziecka bywają następstwa wadliwej wymowy. Dziecko wyśmiewane przez kolegów lub nawet przez rodziców, którzy sądzą, że w ten sposób zmuszą lub zmobilizują je do dobrej wymowy, dość szybko traci zaufanie do otoczenia, zaczyna unikać rówieśników, traci zainteresowanie rozmowami, nie lubi odpowiadać na pytania, staje się małomówne.

Z obserwacji wynika, że do przedszkola przychodzą dzieci z dużymi brakami w zakresie wymawiania głosek i budowania wypowiedzi ustnych. Dzieci często mówią niedbale, niewyraźnie, krzykliwie lub cicho, przez nos lub przez zęby, „połykając” końcowe głoski w wyrazach, mówią na wdechu. Nie zawsze są to wady wymowy, ponieważ wynikają one z nieukończonego jeszcze rozwoju mowy. Jednakże bardzo często obserwujemy przedłużanie się u dzieci tego etapu. Jeżeli nie zapewnimy im szczególnych form pomocy, to będą miały problemy. Początkowo nieznaczne trudności, jeśli nie są usunięte w porę, utrwala się i z czasem stają się wadami wymowy. Ćwiczenia usprawniające motorykę narządów mowy: język, wargi i podniebienie przygotowują dziecko do prawidłowego mówienia.

Aby dziecko nie miało problemów z poprawną wymową, wystarczy wytłumaczyć i pokazać dziecku zasady prawidłowej artykulacji poszczególnych głosek, a następnie trochę z nim poćwiczyć poprzez zabawę. Wady wymowy i zaburzenia mowy, dostrzeżone przez nauczycieli, mogą być usunięte w trakcie dobrze prowadzonych działań profilaktycznych.

Cele szczegółowe:

1. Likwidowanie u dzieci błędów wymowy i jej doskonalenie,
2. Rozwijanie i doskonalenie procesów analizy słuchowej,
3. Usuwanie przyczyn niechęci do mówienia, a tym samym nawiązywanie słownych kontaktów społecznych,
4. Umożliwienie wyrażania się w różnych formach ekspresji słownej kształcącej mowę i myślenie,
5. Rozwijanie sprawności narządów mowy, artykulacji i fonacji, słuchu fonemowego,
6. Rozwijanie komunikacji językowej dziecka, wzbogacanie słownictwa, poprawności gramatycznej i stylistycznej wypowiedzi,
7. Rozwijanie sprawności językowej łącznie z kształtowaniem innych funkcji psychicznych, jak: logiczne myślenie, spostrzegawczość, pamięć, wyobraźnia i uwaga.

Cele uzyskamy poprzez prowadzenie od najmłodszych lat systematycznych ćwiczeń w formie zabaw, bowiem ta forma pracy jest dzieciom najbliższa. Uwzględnić należy, więc ćwiczenia prawidłowego oddechu, procesów analizy słuchowej, ćwiczeń narządów mowy oraz artykulacji.

Bardzo ważne, jeśli nie najważniejsze miejsce w hierarchii owych działań profilaktycznych zajmuje bez wątpienia współpraca z domem rodzinnym dziecka.

Zadania do realizacji:

1. Badania przesiewowe oceniające sprawność narządów mowy
2. Warsztaty prezentujące metody i formy pracy według programu.
3. Domowe zabawy logopedyczne", broszury podnoszące poziom wiedzy rodziców z zakresu logopedii.
4. Systematyczne powtarzanie ćwiczeń w trakcie codziennych sytuacji edukacyjnych.
5. Konsultacje logopedyczne – logopeda – nauczyciel – rodzice.
6. Informacje dla rodziców w kąciku logopedycznym dot. rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym, możliwości kontaktu z logopedą, materiały zawierające ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne.

Dziecko:

- Wykonuje ćwiczenia mięśni narządów mowy .
- Prawidłowo artykułuje głoski.
- Uświadamia sobie konieczność oddychania przez nos.
- Rozpoznaje i naśladuje dźwięki dochodzące z otoczenia, różnicuje dźwięki mowy, dokonuje ich analizy i syntezy.
- Właściwie gospodaruje oddechem w czasie mówienia, recytowania i śpiewania.
- Stosuje odpowiednie tempo mowy, siłę głosu, dykcję .

Efektem realizacji programu profilaktyki logopedycznej jest wyeliminowanie wad wymowy i usprawnienie narządów artykulacyjnych.

Program edukacji zdrowotnej przedszkola działa w oparciu o program własny „Spójrz inaczej”. Program ten realizuje najstarsza grupa w przedszkolu, uwzględnia on różnorodne kierunki pracy z dziećmi ukierunkowane na kształtowaniu osobowości dzieci, wspieraniu ich rozwoju, uczenie umiejętności życiowych, a także rozwiązywania problemów. Na zajęciach przedszkolaki uczą się poszukiwania nowych rozwiązań podczas przeżywania nowych sytuacji. Głównym celem programu jest nauczyć dziecko rozumieć otaczający świat, rozumieć samego siebie oraz zgodnie współżyć z innymi i szukać oparcia w trudnych sytuacjach. W tym roku dzieci z najstarszej grupy podczas tych zajęć stworzyły książkę o dobrym wychowaniu, zapisały oraz narysowały tam rzeczy dla nich najbardziej istotne. Książkę pokazały na spotkaniu z pisarką, która pochwaliła ich za

wspaniała prace i trud włożony w jej powstanie. To była najlepsza dla nich nagroda.

Cele główne programu „Spójrz inaczej”

- rozwijanie wrażliwości oraz empatii na problemy środowiska, gotowość do niesienia pomocy innym
- rozwijanie postawy szacunku dla dobra wspólnego
- uczenie postawy asertywnej
- eliminowanie agresji
- rozwijanie umiejętności współzycia oraz współdziałania w grupie
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów
- uczenie właściwych zachowań wobec innych
- wpajanie zasad i norm życia społecznego
- uczenie sposobów komunikacji i porozumiewania się
- uczenie dyskusowania i dochodzenie do kompromisu

Program edukacji zdrowotnej podnosi jakość pracy wychowawczej w przedszkolu poprzez:

- Wdrożenie programu „Na sportowo – jest zdrowo”.
- Upowszechnianie wiedzy na temat praw dziecka – Konwencja Praw Dziecka, Konstytucja RP, ekspozycja praw dziecka na tablicy.
- Zorganizowanie Dnia Życzliwości.
- Zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków dla ich prawidłowego rozwoju poprzez: spotkania z Policją, Strażą Miejską, ratownikiem medycznym, ratownikiem wodnym, wizyta w gabinecie stomatologicznym.
- Promowanie zdrowych zachowań. Zorganizowanie Dnia zdrowia, Dnia Ratownika Medycznego.
- Informowanie rodziców o formach pomocy i instytucjach niosących pomoc.
- Wzmacnianie więzi z rodziną i nauczycielami poprzez organizowanie imprez przedszkolnych o charakterze integracyjnym.
- Przestrzeganie procedur przyprowadzania do przedszkola dzieci zdrowych.
- Organizowanie pomocy dzieciom potrzebującym, wdrożenie akcji „Szlachetna paczka”.

- Podejmowanie działań ułatwiających dzieciom adaptację w warunkach przedszkolnych.
- „Matematyczny bazarek”- wprowadzenie zajęć matematycznych na zdrowych produktach, przygotowanie zdrowej przekąski po zajęciach.
- Program „Wiem, czuję, rozumiem”

Matematyczny bazarek/ Jarzynowa matematyka

Matematyczny bazarek jest programem realizowanym we wszystkich grupach, po wcześniejszym dostosowaniu wymagań do wieku. W każdym miesiącu, w umówionym dniu, dzieci przynoszą do przedszkola warzywa, owoce, przetwory – zgodnie z harmonogramem. Nauczyciel omawia z dziećmi kolory, kształty, porównuje wielkość, wprowadza proste formy matematyczne. Po zakończeniu części matematycznej, prowadzona jest rozmowa na temat pochodzenia i wartości odżywczych przyniesionych produktów. Dzieci oceniają ich zapach, a następnie przygotowują się do części kulinarnej. Warzywa i owoce zostają umyte (w starszych grupach dzieci robią to same, w młodszych – z pomocą osoby dorosłej), a następnie przygotowywane są zdrowe przekąski. Dzieci oceniają smak, uczą się łączyć produkty, dzielą się wrażeniami smakowymi. Dzięki tym zajęciom niektóre przedszkolaki mają szansę spróbować różnych owoców oraz warzyw, których w ich domach rodzinnych się na co dzień nie jada, a także tzw. „niejadki” zdobywają się na odwagę przy rówieśnikach i kosztują nowe smaki.

Cele ogólne:

- rozwijanie nawyków prozdrowotnych
- rozbudzanie świadomości zdrowego żywienia
- rozwijanie aktywności, zachęcanie do „zdrowej twórczości”
- doskonalenie czynności kulinarnych
- nauka podejmowania właściwych decyzji żywieniowych
- pobudzanie do przeżywania doświadczeń wielozmysłowych (węch, wzrok, smak, dotyk)

Cele szczegółowe:

- Dziecko
- Rozumie konieczność dbania o zdrowie
- Potrafi uzasadnić rolę owoców i warzyw w codziennej diecie
- Wzbogaca wiedzę na temat zdrowych produktów
- Podejmuje aktywności kulinarne

- Pobudza zmysły wzroku, węchu, smaku
- Zna możliwości przetwarzania warzyw i owoców
- Przygotowuje zdrowe, kolorowe posiłki
- Poznaje nowe smaki i zapachy
- Rozwija wyobraźnię
- Poznaje kształty i kolory
- Rozwiązuje proste zadania matematyczne
- Wie, że trzeba myć ręce przed przygotowaniem posiłku

Tematy i terminy zajęć:

- „Na okrągło” - wrzesień
- „Na zielono” - październik
- „Na pomarańczowo” - listopad
- „Na pachnąco” - grudzień
- „W słoiczku” - styczeń
- „Warzywniak” - luty
- „Na czerwono” - marzec
- „Nowalijki” - kwiecień
- „Na żółto” - maj
- „Podłużnie” - czerwiec

„WIEM, CZUJĘ, ROZUMIEM”

Główne cele programu

Głównym celem prezentowanego programu jest wyposażenie dziecka w wieku przedszkolnym w wiedzę i umiejętności, które umożliwią mu pełne przystosowanie się do otaczającego świata i jego reguł. Realizacja programu pozwoli dziecku poprawnie funkcjonować w grupie rówieśniczej, stosować w kontaktach z innymi zasady i normy społeczne, a w miarę możliwości również zmieniać świat na lepsze. Mocny system wartości, w który chcemy dzieci wyposażać może stać się narzędziem ich życiowych sukcesów, może również ochronić przed wieloma błędnymi wyborami i niewłaściwymi wpływami z zewnątrz. Nauczyciel przedszkola jako

nosiciel i jednocześnie reprezentant podstawowych wartości stanowiących podstawę wychowania dziecka do wartości, będzie mógł realizować założenia programu w sposób przemyślany, systematyczny i konsekwentny.

Procedury osiągnięcia celów

Program został opracowany w sposób prosty i przejrzysty, dostosowany do możliwości oraz potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym. Skonstruowany jest z podziałem na dwie grupy wiekowe – dzieci młodsze i dzieci starsze. Zakres podejmowanych w programie treści pozwoli nauczycielowi opracować plany pracy wychowawczo-dydaktyczno-opiekuńczej uwzględniając w nich kształcone wartości (proponując zawarcie w planach miesięcznych realizowanych treści z programu znajduje się w planach miesięcznych na sierpień, wrzesień, październik, listopad 2015 r. opracowane przez autorkę programu) oraz prowadzić z dziećmi celowe działania zmierzające do zrozumienia sensu wartości, uznania je przez dzieci za jedyne i słuszne w codziennych kontaktach z innymi (w rodzinie, w przedszkolu) i postępowania w zgodzie z nimi.

6. EWALUACJA

Ewaluacji Programu Profilaktyki Przedszkola dokonano na podstawie:

- Wniosków z obserwacji działalności dzieci.
- Analizy dokumentów- dziennik.
- Rozmów z wychowawcami grup przedszkolnych.
- Rozmów z rodzicami.
- Udział w konkursach, akcjach zdrowotnych i ekologicznych.
- Prace dzieci i inne osiągnięcia.